

Topik 4

Pemantapan Kesepaduan Nasional Malaysia

Sumber gambar: Arkib Jabatan Perpaduan dan Integrasi Nasional

Objektif Topik 4

Untuk membolehkan anda memahami proses pemantapan kesepaduan nasional di Malaysia.

Sumber: <https://berita.pas.org.my/sayangi-malaysiaku-pertahankan-kemerdekaannya/>

Hasil Pembelajaran Topik 4

Setelah mempelajari topik ini, anda akan dapat:

- i. Membincangkan proses pemantapan kesepaduan sosial di Malaysia.
- ii. Mengaplikasikan kesepaduan sosial dalam kalangan masyarakat Malaysia.

Sumber:
<https://www.nst.com.my/news/nation/2019/12/549174/malaysia-long-road-towards-social-cohesion>

Sumber:
<https://www.freemalaysiatoday.com/category/opinion/2019/08/18/the-fading-vision-of-malaysia-baru/>

Sumber:
<https://www.freemalaysiatoday.com/category/opinion/2019/08/18/the-fading-vision-of-malaysia-baru/>

Sinopsis Topik 4: Pemantapan Kesepaduan Nasional Malaysia

Kepelbagaiannya menimbulkan berbagai cabaran kepada sebuah masyarakat, seperti Malaysia. Setiap komuniti misalnya mempunyai akar etika dan peradaban yang berbeza dan terjelma dalam pemikiran dan praktis kehidupan masing-masing. Namun kesemuanya perlu hidup dalam sebuah masyarakat Malaysia, berkongsi persamaan dan mencari titik pertemuan ketika terjadi perbezaan. Kesediaan tawar menawar, berunding dan melakukan mediasi telah membawa keamanan, kestabilan dan keharmonian di Malaysia semenjak Merdeka. Inilah kesepaduan nasional yang telah wujud, didukung dan mesti terus menerus dimantapkan. Ia dilaksana melalui tiga rangkai proses yang bergerak serentak dipacu oleh tiga motivasi, iaitu perpaduan yang diidamkan, kesepaduan yang dicapai dan penyatupaduan yang diusahakan. Tindakan membina Indeks Perpaduan Nasional (IPNas 2018) adalah suatu usaha serius untuk memantau pemantapan kesepaduan nasional.

Kandungan Topik 4:

4.1 Perpaduan: Matlamat Diidamkan

4.1.1 Detik Perpaduan - Detik Perbezaan

4.2 Kesepaduan: Tahap Dicapai

4.2.1 Kesepaduan Nasional

4.2.2 Kesepaduan Sosial -Defisit Sosial

4.2.3 Etos Nasional

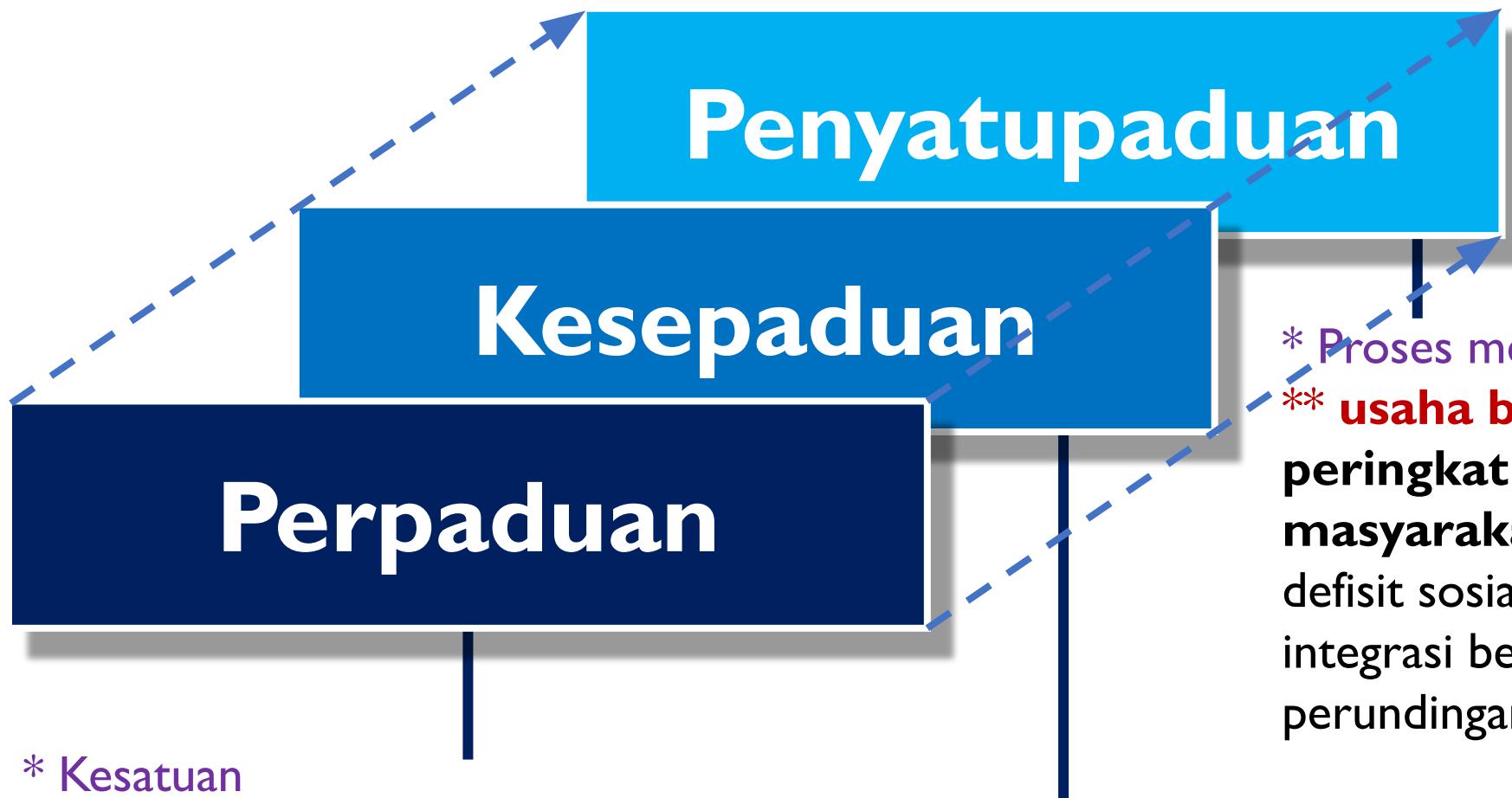
4.3 Penyatupaduan: Proses Diusaha

4.3.1 Etnik - Tahap Keetnikan, Batas Etnik, Hubungan Sosial Rentas Etnik

4.3.2 Alat Penyatupaduan – Tawar-menawar, Perundingan dan Pengantaraan

Tiga Lapisan Perpaduan: Perpaduan, Kesepaduan, Penyatupaduan

* Bahasa
** Sosiologi

* Kesatuan

** merupakan **matlamat akhir yang diidamkan** dalam sebuah negara yang berbilang etnik

* Keadaan bersepado, menjadi kesatuan yang utuh
** **keadaan aman, stabil, makmur dan sejahtera yang dicapai** tetapi diakui masih terdapat perbezaan dalam bentuk defisit sosial yang wujud dalam sesebuah masyarakat

* Proses menyatupadukan
** **usaha berterusan pada peringkat semua lapisan masyarakat** untuk menyelesaikan defisit sosial berwahanakan tapak integrasi berprinsipkan tawar-menawar, perundingan dan mediasi.

Menghayati Pengalaman Malaysia:

Dari Kesatuan ke Perpaduan

IPNas 2018: Mengukur tahap Perpaduan Dalam Kepelbagaian berdasarkan nilai Kesepadan Nasional

Sejarah mencari KESATUAN

- Malaya/Malaysia ibarat sebuah *jigsaw puzzle*
- Negeri-negeri dalam Malaya/Malaysia asalnya terikat kepada pusat2 yang berbeza (Siam, Belanda, Britain) sehingga di satukan oleh penjajah British
- Melalui pembentukan “kesatuan” & “persekutuan”

Negeri² Selat

Negeri² Melayu Bersekutu

Negeri² Melayu Tak Bersekutu

- Bentuk Malayan Union 1946, ditentang & dimansuhkan
- Persekutuan Tanah Melayu 1948, semua negeri di Malaya
- Kemerdekaan 1957, mercu KESATUAN
- Persekutuan Malaysia 1963 – meluaskan KESATUAN, Semenanjung, Sabah & Sarawak

Membina KESATUAN berterusan melalui mewujud Tapak Integrasi

TAPAK INTEGRASI: Ruang dan titik pertemuan antara kelompok strategik di Malaysia (etnik, agama, parti politik, NGO, masyarakat sivil dll.), pelbagai bentuk

- *Communities Liaison Committee* (1949), pimpinan elit kaum2
- Penubuhan Parti Politik bersifat muafakat (coalition), 1946, 1952
- Institusi Pilihan Raya 1952, 1955
- Rancangan Pembangunan Lima Tahun, 1950-55, 1956-60
- PERLEMBAGAAN 1957
- Simbol & Struktur KESATUAN:

YDPA, Bendera, Lagu NEGARAKU, Dasar Kebudayaan
Kebangsaan, Bahasa Kebangsaan, Sekolah Aliran Kebangsaan

THE
MAY
13
TRAGEDY

A REPORT

THE
NATIONAL OPERATIONS COUNCIL

Price: \$1.00

I3 MEI 1969

KESATUAN pecah berderai

- Tiba2 berlaku perubahan ungkapan dan haluan **NEGARA**
 - **PERPADUAN** mengganti perkataan **KESATUAN**
 - **KESATUAN** dalam **KEPELBAGAIAN** tak diguna lagi
 - **PERPADUAN** dalam **KEPELBAGAIAN**
- Diguna pakai semenjak RMK2 (1971-75) untuk usaha **PENYATUAN SOSIAL**

MALAYSIA

RANCHANGAN
MALAYSIA KEDUA
1971-1975

Harga: \$4.50

B A B I

Strateji Pembangunan Baharu

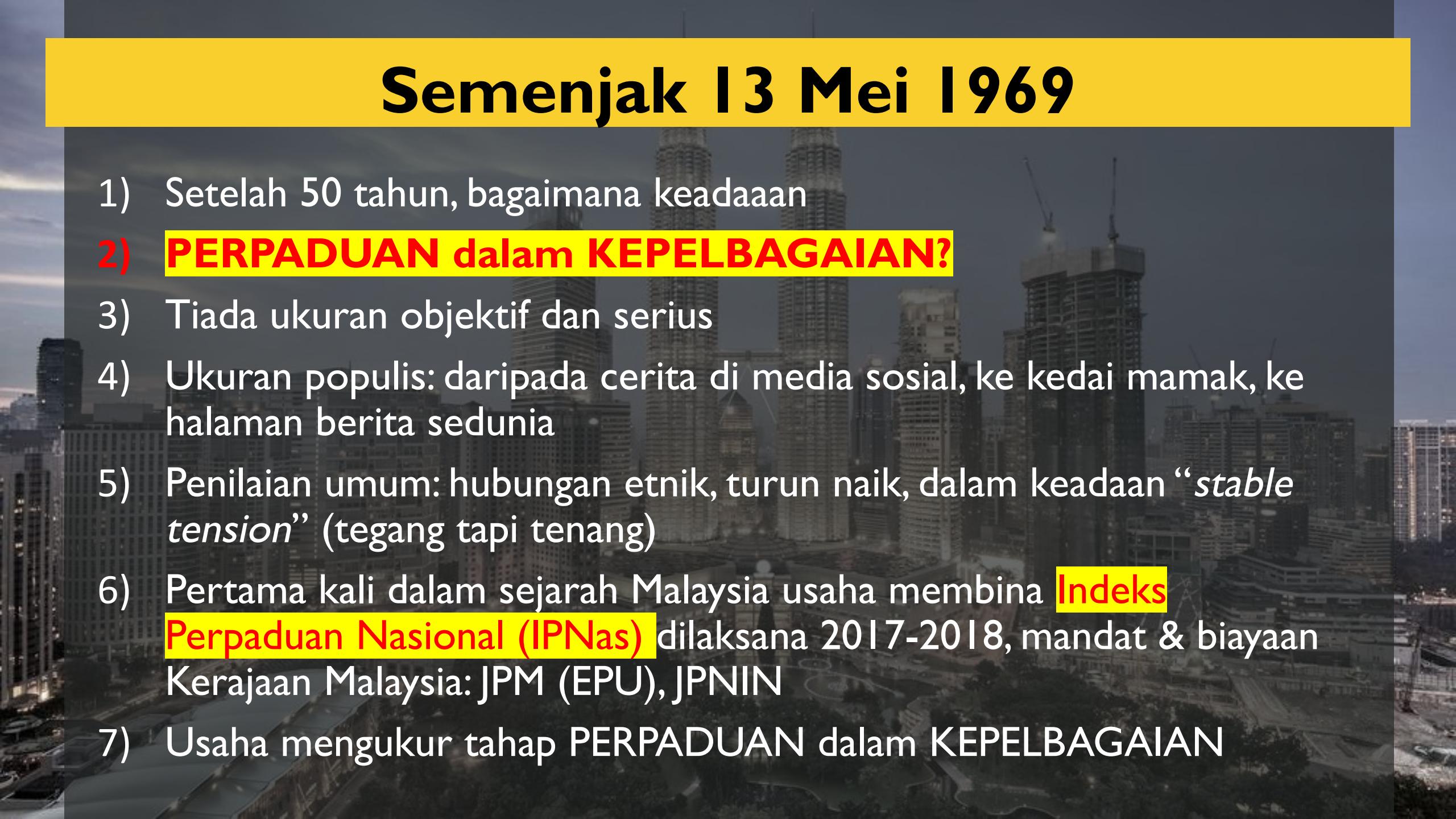
I.—PENDAHULUAN

1. Perpaduan negara ada-lah matlamat yang penting sekali bagi negeri ini. Masa ini negara berada di-peringkat pembangunan ekonomi dan sosial yang mustahak bagi menitekberatkan penyatuan sosial, pembahagian pendapatan yang lebeh sa-imbang dan peluang² untuk perpaduan dan kemajuan negara. Langkah² menuju kapada perpaduan negara ada-lah teras Dasar Ekonomi Baharu. Ranchangan Malaysia Kedua yang berdasarkan Dasar ini di-bentok bagi memudahkan tercapai-nya matlamat negara ini. Ia menandakan satu babak baharu dalam pembangunan ekonomi dan sosial di-Malaysia dan merupakan satu peringkat yang penting dalam siri ranchangan² pembangunan yang di-bentok untuk membasi kemiskinan di-kalangan penduduk² Malaysia tanpa mengira kaum. Ranchangan ini juga bertujuan menyusun sa-mula masharakat Malaysia supaya membaiki

1. Perpaduan negara ada-lah matlamat yang penting sekali bagi negeri ini. Masa ini negara berada di-peringkat pembangunan ekonomi dan sosial yang mustahak bagi menitekberatkan penyatuan sosial, pembahagian pendapatan yang lebeh sa-imbang dan peluang² untuk perpaduan dan kemajuan negara. Langkah² menuju kapada perpaduan negara ada-lah teras Dasar Ekonomi Baharu. Ranchangan Malaysia Kedua yang berdasarkan

seterus-nya menghapuskan pengenalan kaum mengikut fungsi ekonomi. Proses ini melibatkan pembaharuan penghidupan luar bandar, perkembangan kegiatan² di-bandar yang chepat dan sa-imbang dan mewujudkan satu masharakat perniagaan dan perusahaan di-kalangan orang² Melayu dan kaum² bumiputra yang lsin dalam semua jenis dan peringkat pekerjaan.

Semenjak 13 Mei 1969

-
- 1) Setelah 50 tahun, bagaimana keadaaan
 - 2) **PERPADUAN dalam KEPELBAGAIAN?**
 - 3) Tiada ukuran objektif dan serius
 - 4) Ukuran populis: daripada cerita di media sosial, ke kedai mamak, ke halaman berita sedunia
 - 5) Penilaian umum: hubungan etnik, turun naik, dalam keadaan “*stable tension*” (tegang tapi tenang)
 - 6) Pertama kali dalam sejarah Malaysia usaha membina **Indeks Perpaduan Nasional (IPNas)** dilaksana 2017-2018, mandat & biayaan Kerajaan Malaysia: JPM (EPU), JPNIN
 - 7) Usaha mengukur tahap PERPADUAN dalam KEPELBAGAIAN

4.I Perpaduan: Matlamat Diidamkan

4.1 Perpaduan: Matlamat Diidamkan

Prof Ulung Datuk Dr Shamsul Amri Baharuddin
Pengarah Pengasas KITA UKM

“ Perpaduan sebagai suatu hasrat yang diidamkan adalah sukar diukur, dilihat secara nyata mahupun berkekalan. Perkara ini biasanya hadir mengikut keadaan, keperluan dan **detik-detik** tertentu secara formal atau tidak formal dalam kehidupan seharian masyarakat”.

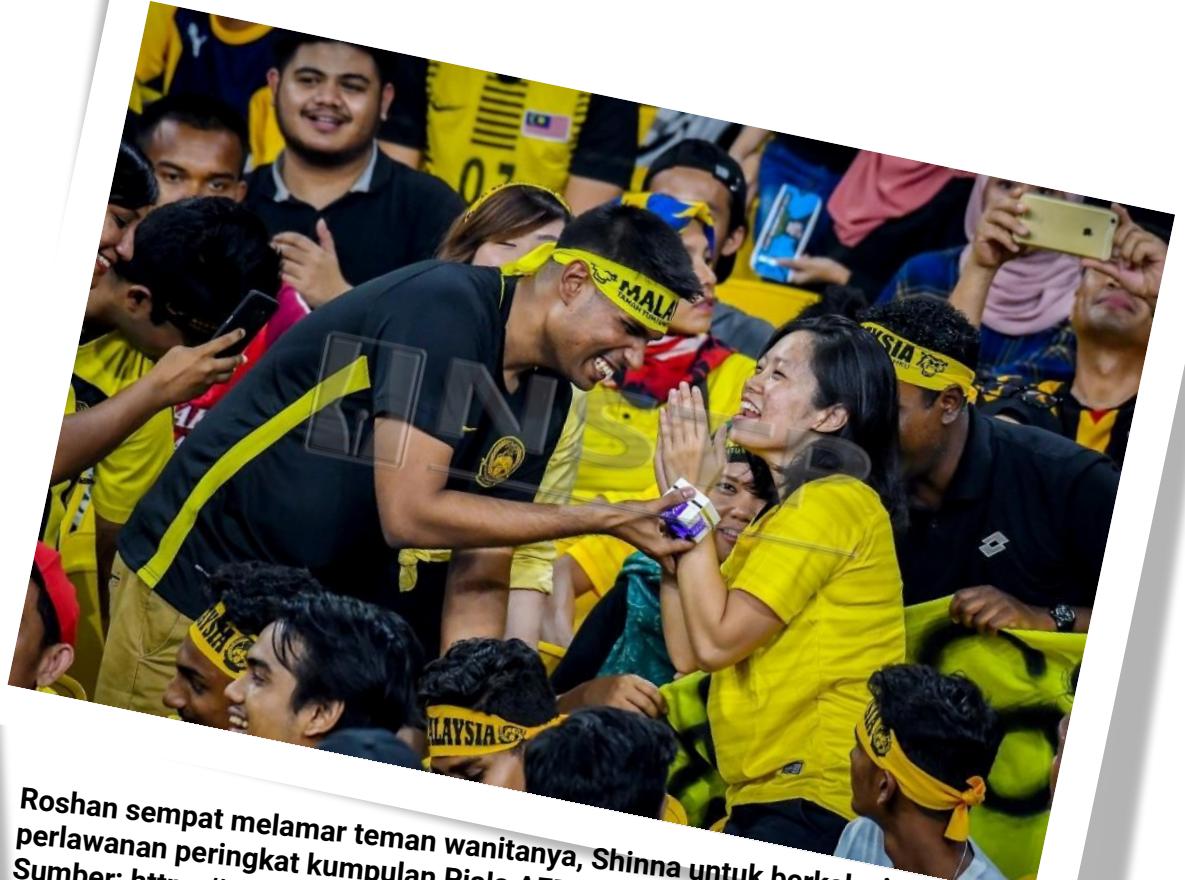
4. I. I Detik Perpaduan vs Detik Perbezaan

- Detik Perpaduan dan Detik Perbezaan adalah saat yang boleh dilihat berlaku dalam kehidupan seharian masyarakat.
- Antara suasana yang sering dilihat menunjukkan muncul perpaduan adalah detik-detik ketika:
 - Pergaulan di pasar, mengadakan majlis perkahwinan, tempat makan, sokongan dalam sukan, memberi bantuan ketika bencana, mengunjungi tempat percutian, menikmati cuti umum pelbagai perayaan, hadir menonton filem di pawagam dan sebagainya.

Detik Perpaduan: Sukan Bola Sepak

Ribuan penyokong Harimau Malaya tetap 'mengaum' di Dataran Merdeka
Sumber: <http://bernama.com/bm/news.php?id=1675936> (16 Dis 2018)

Roshan sempat melamar teman wanitanya, Shinna untuk berkahwin ketika perlawanan peringkat kumpulan Piala AFF Suzuki 2018
Sumber: [\(27 Nov 2018\)](https://www.hmetro.com.my/utama/2018/11/398720/tiga-minggu-rancang-kejutan)

Detik Perpaduan: Perkahwinan: “Street Wedding”

<https://www.penangkini.com/2019/02/pasang-khemah-h-kenduri-halang-jalan.html>

Sumber gambar
<https://asklegal.my/p/pasang-khemah-kenduri-perayaan-kejiran-an-taman-perumahan>

Detik Perpaduan: Kesihatan

<https://www.bharian.com.my/berita/wilayah/2019/07/580626/230-suku-ba-tek-terima-suntikan-vaksin>

<https://iluminasi.com/bm/5-kerja-yang-selalu-dipandang-hina-masyarakat-malaysia.html>

Detik Perpaduan: Makan

<https://www.facebook.com/nasikukusboss/posts/suka-tgk-mereka-ada-cina-melayu-dan-india-makan-sama2-gelak-tawa-bersama-itulah-/1937018009651853/>

<https://www.freemalaysiatoday.com/category/bahasa/2016/06/16/kedai-mamak-sempadan-terakhir-perpaduan-rakyat-malaysia/>

Detik Perpaduan: Sukan

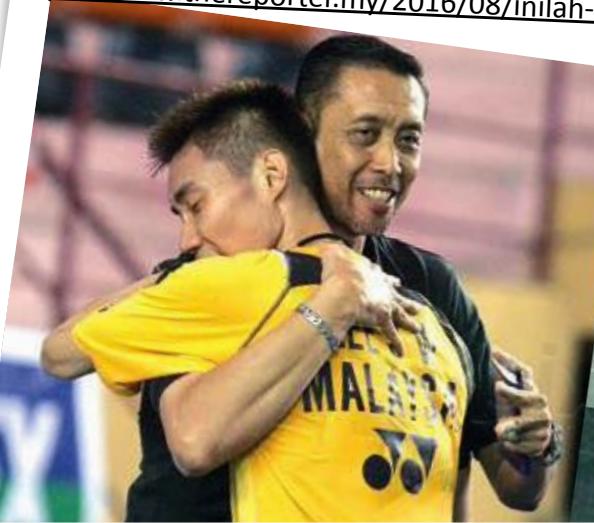

<https://mforum1.cari.com.my/forum.php?mod=viewthread&tid=847287&mobile=2>

<https://www.bharian.com.my/sukan/raket/2019/08/601886/sebarkan-kasih-sayang-bukan-kebencian-chong-wei>

<https://www.thereporter.my/2016/08/inilah-orang-yang-mencungkil-bakat.html>

Lihat, Fikir dan Bincang!

- Apakah perkara yang membezakan antara anda dengan orang di sekeliling anda?
- Adakah perbezaan-perbezaan ini menyukarkan kehidupan anda setiap hari?

Cari dan Bincang > Detik Perpaduan dan Detik **Perbezaan mengenai perkara-perkara lain seperti:**

Sambutan Perayaan
Jualan Murah
Krisis Kewangan
Cuti Umum
Pusat Tuisyen
Aktiviti di Sekolah
Jenayah
Percutian
Diskriminasi Positif
(kuota/hak)

Permainan Komputer
Tempat Kerja
Fesyen
Pengebumian
Muzik
Bencana
Gotong-royong
Majlis Amal
Kepenggunaan (Harga
barang)

4.2 Kesepaduan

Kesepaduan

- **keadaan aman, stabil, makmur dan sejahtera yang dicapai** tetapi diakui masih terdapat perbezaan dalam bentuk defisit sosial yang wujud dalam sesebuah masyarakat.

Kesepaduan Sosial Dalam Aspek Politik Federalisme

Parti-parti politik pembangkang sebelum ini membentuk Pakatan Harapan, memenangi PRU Ke-14 tanpa pertumpahan darah, dan membentuk kerajaan dalam tahun 2018. Sumber: <http://nadisiswa.com/archives/tag/politik>

UMNO dan PAS memeteri piagam muafakat nasional dalam perhimpunan penyatuan ummah. Sumber:
[https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2019/09/606749/umno-pas-me-terai-piagam \(14 Sept 2019\)](https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2019/09/606749/umno-pas-me-terai-piagam (14 Sept 2019))

Kesepaduan Sosial Dalam Aspek Bahasa

Bersatu dengan bahasa. Sumber:

<http://www.bernama.com/bm/news.php?id=1766117>

Bahasa Melayu penting demi kelangsungan

Kenyataan bahawa peranan bahasa Melayu untuk perpaduan sahaja dan bahasa Inggeris pula untuk kemajuan negara perlu ditolak. Peranannya sebagai alat perpaduan seperti dihasratkan dalam semua laporan pendidikan dan lain tidak pernah kesempaan. Dengan kata lain, ia tidak berjaya mendulung perpaduan.

kuat dengan negara ini dari segi bahasa negaranya.

Pada masa sama, ia juga gagal diterima sebagai bahasa yang mampu memberi kuasa sosioekonomi kepada rakyat walaupun selesa diiktiraf kerajaan.

Dalam hal kegagalan ini, proses pembentukan negara bangsa yang membabitkan Jawa,

Sumber: <https://www.bharian.com.my/node/146328>

malaysiakini
terkini untuk anda

BERITA

'Penguasaan bahasa Mandarin alasan untuk ambil pekerja Cina'

Haspaizi Zain
Diterbitkan 8 Mac 2019, 1:00 tengahari | Dikemaskini 8 Mac 2019, 4:26 petang

A+ A-

Majlis Tindakan Ekonomi Melayu (MTEM) berkata kajian terkini menunjukkan keperluan bahasa Mandarin hanya dijadikan alasan untuk mengambil pekerja kaum Cina.

<https://www.malaysiakini.com/news/467089>

SEMASA
'Malu Orang Malaysia Tak Fasih Bahasa Melayu'
Ahad, 18 November 2017 9:20 AM

Tiong Lai menunjukkan sijil penghargaan yang diterimanya berikut penyertaan akilifnya dalam KRT. "AWAK tak tahu bahasa Melayu, makna awak tak layak menjadi warganegara Malaysia," kata Tan Tiong Lai, 71, yang fasih bertutur bahasa Melayu dan mempunyai ramai kawan berbilang bangsa. Tiong Lai berkata, sebagai seorang rakyat Malaysia, tanpa mengira kaum dan latar belakang seharusnya mempunyai inisiatif untuk menguasai bahasa kebangsaan itu.

TELUS & TULUS

Sumber:
<https://www.mstar.com.my/lokal/semasa/2017/11/19/malu-tak-fasih-bm> (19 Nov 2017)

Kesepaduan Sosial Dalam Aspek Etnisiti

Bagaimana Melayu, Cina bersahabat di Terengganu sejak abad ke-16.

Sumber:

<https://www.freemalaysiatoday.com/category/bahasa/2019/02/05/bagaimana-melayu-cina-bersahabat-di-terengganu-sejak-abad-ke-16/> (5 Februari 2019)

Restoran Tiga Bangsa bukti kejayaan kesepakatan.
Sumber:
<http://www.astroawani.com/berita-malaysia/restoran-tiga-bangsa-buktikan-kesepakatan-215673> (23 Ogos 2019)

Sinar Harian Berita Edisi Bisnes Global Hiburan Lifestyle Suara Sinar Siasat Kolumnis

Ahad | 12 Januari 2020

Henti main isu polarisasi perkauman, politik berlebihan

NOZINA YAHAYA | 11 Januari 2020

Teo Kok Seong

SHAH ALAM – Polarisasi perkauman dan politik berlebihan boleh mengancam hubungan harmoni pelbagai kaum di negara ini sekiranya ia tidak dibendung dengan segera.

Felo Utama Institut Kajian Etnik (Kita), Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM), Profesor Datuk Dr Teo Kok Seong berkata, dua faktor ini juga membawa kepada perselisihan faham akibat kurang pemahaman dan sikap

<https://www.sinarharian.com.my/article/65453/BERITA/Nasional/Henti-main-isu-polarisasi-perkauman-politik-berlebihan>

Kesepaduan Sosial Dalam Aspek Agama

Kolumnis
Sabtu, 15 Disember 2018 | 11:00am

- Foto Hiasan

Kepelbagaian agama, budaya perlu dihormati

Oleh Prof Madya Lt Kol Dr Burhanuddin Jalal

[f Share](#) [Tweet](#)

RUSUHAN di kawasan Kuil Sri Maha Mariamman di Subang Jaya, Selangor, baru-baru ini, amat membimbangkan jika tidak diurus dengan baik dan berkesan.

Malaysia mempunyai masyarakat berbilang agama dan budaya yang pada asasnya hidup secara aman dan damai. Kepelbagaian ini satu keunikan yang sepatutnya dirai dan menjadi

<https://www.bharian.com.my/kolumnis/2018/12/509458/kepelbagaian-agama-budaya-perlu-dihormati>

Sinar Harian Berita Edisi Bisnes Global Hiburan Lifestyle Suara Sinar Siasat Kolumnis Ahad | 12 Januari 2020

>> KHAS > #KITALAHMALAYSIA > [VIDEO] Hubungan kaum, agama semakin parah di Malaysia

[VIDEO] Hubungan kaum, agama semakin parah di Malaysia

WARTAWAN SINAR HARIAN | 10 Januari 2020

Datuk Dr Hussamuddin Yaacub ketika wawancara eksklusif bersama Sinar Harian, semalam. - Foto Sinar Harian

MUKADIMAH

[VIDEO] Penerbit Sinar Harian, Datuk Dr Hussamuddin Yaacub mengingatkan kerajaan bahawa jika isu-isu perkauman dan agama tidak ditangani dengan berkesan, ia boleh menghancurkan Malaysia.

<https://www.sinarharian.com.my/article/65292/BERITA/Nasional/Hubungan-kaum-agama-semakin-parah-di-Malaysia>

Baca dan Fikir!

Sumber:

<http://bernama.com/bm/news.php?id=1760430>

Makanan pelbagai kaum bawah satu bumbung, eratkan perpaduan

Tarikh kemaskini: 24/08/2019

Oleh Rozainah Abdul Rahim

IPOH, 24 Ogos (Bernama) – Berkongsi meja makan dengan orang yang tidak dikenali, apa lagi individu tersebut jelas berbeza bangsa dan agama. Namun, atas dasar perpaduan dan persefahaman yang jitu, semua itu bukan masalah.

Situasi tersebut bukanlah sesuatu yang luar biasa di kebanyakan kedai makan, termasuklah di Restoran New Hollywood di Taman Canning di tempatan, malah pelancong.

Keunikan restoran yang boleh dianggap simbol perpaduan itu adalah peniaga pelbagai jenis makanan di bawah satu bumbung oleh Tau Fu, Nasi Lemak, Tosai, Bakso dan minuman enak seperti kopi

daripada pelbagai kaum.

Watak idea untuk mewujudkan restoran itu tercetus kerana ingin semua kelompok tanpa mengira kaum sama ada Melayu, Cina, India adanya peniaga pelbagai kaum, orang ramai tidak ada masalah untuk datang makan di sini. Mereka boleh makan makanan tradisi atau kaum lain bagi memenuhi selera," kata wanita warga emas itu kepada Bernama di sini, baru-baru ini.

Tinjauan Bernama mendapati restoran yang mula beroperasi seawal 7.30 pagi sehingga 10 malam setiap hari itu tidak putus-putus dikunjungi peniaga, Diana Rahman, 40, berkata restoran itu sentiasa dipenuhi pengunjung termasuk pelancong asing kerana ia merupakan salah satu destinasi makan yang popular di Ipoh.

"Sudah sembilan bulan saya berniaga di sini dengan bayaran sewa gerai sebanyak RM10 untuk waktu pagi hingga petang dan RM10 lagi sekiranya ingin berniaga lagi waktu petang hingga malam.

"Kadang-kadang ada orang yang datang ke sini terkejut melihat konsep restoran ini yang menempatkan peniaga pelbagai kaum," kata ibu kepada dua anak itu.

Diana menjual makanan Melayu seperti nasi lemak berlauk, pulut kuning, rendang, nasi ayam penyet serta roti jala bersama suaminya, Zulkifli Osman, 50.

Sementara itu, pengunjung R. Raguvanan, 45, berkata suasana berbilang kaum yang makan bersama di bawah satu bumbung dan adakalanya terpaksa berkongsi meja kerana pelanggan yang ramai dapat menyatakan lagi rakyat di negara ini.

Pemilik restoran, Yoong Ong Swai, 64, berkata restoran berkonsepkan Cina itu yang dibuka sejak 1995 menempatkan 18 gerai makanan oleh

Baca dan Fikir!

<https://survinthar.wordpress.com/>

4.3 Penyatupaduan

JPT

**JABATAN
PENDIDIKAN
TINGGI**

KITA
INSTITUT KAJIAN ETNIK
INSTITUTE OF ETHNIC STUDIES

JAWATANKUASA PEMBANGUNAN MODUL DAN VIDEO MODUL PENGHAYATAN ETIKA DAN PERADABAN INSTITUT KAJIAN ETNIK (KITA-UKM)

Prof. Ulung Datuk Dr. Shamsul Amri Baharuddin (KITA-UKM)

Prof. Dr. Mansor Mohd Noor (KITA-UKM)

Prof. Madya Dr. Fazilah Idris (PUSAT CITRA-UKM)

Prof. Madya Dr. Nazri Muslim (PUSAT CITRA-UKM)

Prof. Madya Dr. Mohd Sobhi Ishak (SMMTC-UUM)

Prof. Madya Dr. Dr. Shamrahayu Ab Aziz (UIAM)

Prof. Madya Dr. Mohd Mahadee Ismail (UPM)

Dr. Hairol Anuar Mak Din (KUIS)

Dr. Nur Azlili Hasan (UTAR)

Ahmad Zul Hakimi Hassim (KITA-UKM)